

Raadsvoorstel gemeente Coevorden

Datum raafsvergadering	24 maart 2020
Versie	1
Agendapunt	9.1
Naam rapporteur	M.T. Derks-Halman
Rv.nr.	1588
Openbaar	Ja
Portefeuillehouder	J. Zwiers
Onderwerp	Wijziging Winkeltijdenverordening Coevorden
Voorgesteld besluit	1. de Winkeltijdenverordening Coevorden te wijzigen

Aan de raad,

Inleiding

Volgens artikel 2 van de Winkeltijdenwet is het op zondag verboden een winkel voor het publiek geopend te hebben. Op grond van de Winkeltijdenverordening Coevorden geldt ten aanzien van dit verbod een algemene vrijstelling van 12.00 tot 20.00 uur. Dat betekent dat op zondag de winkels open mogen van 12.00 tot 20.00 uur.

In gevallen waarvoor geen vrijstelling geldt, kan op grond van artikel 3 van de Winkeltijdenverordening Coevorden een individuele ontheffing verleend worden. De ontheffing kan worden geweigerd als de woon- en leefsituatie of de openbare orde in de omgeving van de winkel op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed door de openstelling van de winkel op basis van de ontheffing.

Meerdere supermarkten in de gemeente Coevorden zijn op zondag geopend en maken daarbij gebruik van de vrijstelling.

Argumenten

1.1 Verruiming openingstijden sluit aan bij behoefte van ondernemers.

Met name vanuit supermarkten wordt de wens aangegeven de openingstijden op zondag te verruimen. Vanaf 2018 hebben meerdere supermarkten een verzoek ingediend om op zondag vanaf 10.00 uur open te mogen. Als argument is daarbij aangevoerd dat de huidige regeling een benadeelde concurrentiepositie betekent ten opzichte van supermarkten in buur- of nabijgelegen gemeenten waar de winkels op zondag (langer) open mogen zijn. Daarbij is ook gewezen op de regiofunctie die de supermarkten in Coevorden vervullen.

Een vergelijking van de winkeltijden op zondag met nabijgelegen gemeenten levert het volgende op:

- Gemeente Emmen heeft geen algemene vrijstelling op zondagen. Wel geldt er een vrijstelling voor winkels die in het register van de Kamer van Koophandel staan vermeld met bepaalde SBN-codes. Het gaat dan bijvoorbeeld om supermarkten.
- Gemeente Borger-Odoorn kent een algemene vrijstelling van 06.00 uur tot 22.00 uur. Daarnaast kan een individuele ontheffing verleend worden voor opening tussen 22.00 uur en 06.00 uur.
- Gemeente De Wolden heeft een algemene vrijstelling opgenomen voor de opening op zondagen. Hieraan zijn geen tijden verbonden.
- Gemeente Hoogeveen kent geen algemene vrijstelling van het verbod om op zondagen winkels geopend te hebben. Wel kan er een vrijstelling gelden voor ten hoogste acht aan te wijzen zondagen per jaar. Daarnaast kan een individuele ontheffing aangevraagd worden.
- Gemeente Ommen kent ook geen algemene vrijstelling. Er kan wel een individuele ontheffing aangevraagd worden. Ook is er de mogelijkheid om te bepalen dat het verbod niet geldt op ten hoogste 12 vast te stellen zondagen of feestdagen per jaar.
- In de gemeente Hardenberg mogen supermarkten iedere zondag van 13.00 uur tot 17.00 uur open. Voor de overige winkels geldt een maximum van 10 koopzondagen per kern, tussen 13.00 uur en 17.00 uur.

Om in de behoefte van de winkels (met name supermarkten) te voorzien, is verruiming van de vrijstelling gewenst. Een wijziging van de vrijstelling van 12.00 uur naar 10.00 uur voldoet aan die behoefte en ligt ook in lijn met de mogelijkheden die in bijvoorbeeld Emmen en Borger-Odoorn worden geboden. De verwachting is dat bij een verruiming zoals hiervoor is vermeld, er ook minder ontheffingsverzoeken volgen. Er zijn dan immers geen ontheffingen meer nodig voor een zondagsopening vanaf 10.00 uur.

Geconstateerd is dat er enkele supermarkten op zondag de deuren al vanaf 10.00 uur geopend hebben, zonder dat daarvoor een ontheffing is verleend. Daarmee wordt in strijd met de Winkeltijdenwet en met de Winkeltijdenverordening Coevorden gehandeld. Dit is niet wenselijk. Enkele supermarkten hebben daarom toestemming gekregen om een openingstijd van 10.00 uur te hanteren.

1.2 Een ruimere algemene vrijstelling voor koopzondagen draagt bij aan deregulering.

De huidige verordening voorziet in de algemene vrijstelling van 12.00 tot 20.00 uur. De afgelopen tijd is het in toenemende mate nodig geweest om te beslissen op ontheffingsverzoeken om op zondag langer open te mogen zijn. Door verruiming van de openingstijden zal er in minder gevallen een ontheffing gevraagd worden. Verwacht wordt dat met een vrijstelling vanaf 10.00 uur volledig in de behoefte wordt voorzien en dat er geen (of in zeer beperkte mate) ontheffingsverzoeken zullen worden ingediend.

1.3 Ondernemers krijgen de gelegenheid om een eigen afweging te maken over openingstijden op zondag.

De Winkeltijdenwet gaat uit van een verbod op openstelling op zon- en feestdagen. In gemeentelijke verordeningen mag van dit verbod worden afgeweken. Hierbij is er een grote mate van beleidsvrijheid. Het is ook mogelijk de verruiming slechts te laten gelden voor bepaalde gebieden, periodes en/of branches. Hoewel 'slechts' supermarkten aangeven behoefte te hebben aan verruiming van de vrijstelling, gaat dit voorstel uit van een vrijstelling die geldt voor alle branches, zonder een beperking tot bepaalde gebieden en of periodes.

Ondernemers kunnen zelf bepalen of zij gebruik maken van de verruimde mogelijkheden. Ondernemers die op een later moment besluiten om alsnog gebruik te maken van de verruimde mogelijkheden kunnen dit doen zonder tussenkomst van de gemeente. Ook als er een behoefte is om alleen op bepaalde zondagen en/of gedurende een bepaalde periode (bijvoorbeeld het zomerseizoen) op zondag langer open te gaan, is dit mogelijk.

Door de tijdstippen van aanvang en einde van de zondagopenstelling desalniettemin te beperken, wordt tegemoet gekomen aan de eerbiediging van de zondagsrust en het voorkomen/beperken van overlast.

1.4 Met een ruimere algemene vrijstelling wordt ingespeeld op de wensen van het publiek dat in toenemende mate op zondag winkelt.

Maatschappelijke ontwikkelingen, veranderende winkeltijden en winkelformules alsmede het belang van de gastvrijheid voor de vele toeristische bezoekers aan onze gemeente wordt als een belangrijk argument gezien voor de zondagopenstelling. Het is een trend in het consumentengedrag (van met name van jongeren) dat er op zondag gewinkeld wordt. Met het inspelen op trends in het consumentengedrag wordt de lokale aantrekkingskracht op wonen en werken vergroot.

1.5 Stimulering van de lokale bestedingen door zowel de lokale als de toeristisch-recreatieve markt en daarmee het bevorderen van de werkgelegenheid.

Koopzondagen ondersteunen het toeristisch product van de gemeente Coevorden en vergroten daarmee de levendigheid van de stad, de kernen en de gemeente in zijn algemeenheid. Niet alleen de lokale economie maar ook de leefbaarheid is hier bij gebaat.

De gemeente Coevorden zal met een ruimere vrijstelling een gunstige positie hebben ten opzichte van omliggende gemeenten. Met het verruimen van de mogelijkheden voor de openingstijden op zondag krijgen ondernemers de kans om te concurreren met winkels in nabije gemeenten die reeds ruimere mogelijkheden hebben.

Opmerkingen

a. Ruimere zondagopenstelling kan invloed hebben op de zondagsrust.

De Zondagswet en de Winkeltijdenwet voorzien in bepalingen ter bescherming van de openbare rust op zondag. Een openstelling van een winkel op zondag staat per definitie op gespannen voet met de zondagsrust. Het is onvermijdelijk dat andere winkels zullen volgen als aan één winkel een ontheffing wordt verleend om de deuren voor het publiek te mogen openen op zondag vanaf 10.00 uur. Hoewel ondernemers zelf een afweging kunnen maken of ze de deuren van hun winkel op zondagen openen, kunnen ondernemers zich ook gedwongen voelen om mee te gaan wanneer de concurrentie dat ook doet. Dit zal met name gelden voor supermarkten, nu vooral supermarkten de behoefte hebben om een openingstijd van 10.00 uur te hanteren. De algemene vrijstelling is overigens niet van toepassing op eerste Paasdag, eerste Pinksterdag en eerste Kerstdag.

b. Mogelijke toename van overlast voor omwonenden.

Niet uit te sluiten is dat er overlast voor de omwonenden ontstaat. Het is raadzaam om de effecten van de algemene vrijstelling op de leefomgeving van omwonenden te monitoren op basis van bijvoorbeeld reacties, meldingen en klachten. Als blijkt dat een ruimere vrijstelling onevenredig grote overlast tot gevolg heeft, zal dit aanleiding zijn om de verordening aan te passen.

Kosten, baten, dekking

n.v.t.

Aanpak/uitvoering

In aanloop naar wijziging van de winkeltijdenverordening heeft er contact plaatsgevonden met verschillende ondernemers, voornamelijk supermarkten. De wens om de tijden te wijzigen/verruimen is afkomstig van deze ondernemers. Ook is de voorgenomen wijziging besproken met het Centrummanagement Coevorden, dat geen bezwaar heeft laten blijken.

Na vaststelling maakt u deze bekend via het elektronisch gemeenteblad officielebekendmakingen.nl en neemt deze op in het verordeningenregister, de CVRD (overheid.nl) en onze website.

Communicatie

Zie aanpak/uitvoering.

Bijlagen

- Winkeltijdenverordening Coevorden.

Samenvatting

Op grond van de Winkeltijdenverordening Coevorden mogen winkels op zondag open van 12.00 tot 20.00 uur. Voorgesteld wordt om deze vrijstelling te verruimen en de mogelijkheid te bieden om winkels op zondag vanaf 10.00 uur te openen.

Een wijziging van de vrijstelling van 12.00 uur naar 10.00 uur voldoet aan de behoefte van vooral supermarkten en ligt ook in lijn met de mogelijkheden die al in omliggende gemeenten worden geboden. De bestedingen (en daarmee de werkgelegenheid) worden gestimuleerd door zowel de lokale als de toeristische/recreatieve markt. De verwachting is dat bij een verruiming van de vrijstelling, er ook geen (of in zeer beperkte mate) ontheffingsverzoeken meer volgen.

Een openstelling van een winkel op zondag staat echter op gespannen voet met de zondagsrust. Hoewel ondernemers zelf een afweging kunnen maken of ze de deuren van hun winkel op zondagen eerder openen, kunnen ondernemers zich ook gedwongen voelen om mee te gaan wanneer de concurrentie dat ook doet.

De voor- en tegenargumenten overwegend, prevaleren de argumenten om de vrijstelling te verruimen, ten voordele van economische en toeristische motieven en ambities. Door de tijdstippen van aanvang en einde van de zondagopenstelling te (blijven) limiteren en door bepaalde feestdagen uit te (blijven) sluiten, wordt nog in voldoende mate tegemoet gekomen aan de eerbiediging van de zondagsrust en het voorkomen en beperken van overlast.

Burgemeester en wethouders van Coevorden,

de gemeentesecretaris

de burgemeester

B.M. de Vries

B.J. Bouwmeester